

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 5C/13/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315200415
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2315200415.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Ľubicou Bundzelovou v právnej veci navrhovateľa: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh zamieťa.

Súd odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Dunajská Streda 27.9.2012 domáhal, aby súd zaviazal odporcu k náhrade škody v sume 175,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 885,12 eur. Svoj návrh odôvodnil tým, že v exekučnom konaní je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora do 30 dní odo dňa doručenia takéhoto návrhu. Exekučný súd postupoval nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe, pričom vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a ani si nevyžadovala spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá mohla mať vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. V tejto súvislosti vznikla navrhovateľovi majetková škoda predstavujúca vynaložené náklady v celkovej sume 175,- eur (70,- eur ako náklady na správu pohľadávky, 40,- eur ako náklady na udržiavanie a správu informačného systému, 15,- eur ako výdavky na administratívne spracovanie textov urgencií, poštovné a telekomunikačné výdaje, 50,- eur ako výdavky na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom). Neskorým vydaním rozhodnutia došlo k následným rizikám: a/ riziko zániku povinného, b/ zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, c/ insolvenca povinného. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy poukázal na Ústavu Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Má za to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Dodal, že každý má právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Navrhovateľ vo svojom návrhu súčasne vzniesol námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Dunajská Streda.

K návrhu navrhovateľa sa vyjadril odporca, ktorý okrem iného poukázal na nejasný titul nároku na náhradu škody, nakoľko z návrhu nie je zrejmé, či sa namieta nesprávny úradný postup v podobe prietahov v konaní alebo sa nároku domáha z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia ako nezákonného rozhodnutia. Poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, lebo túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Považoval návrh za podaný predčasne, keďže v zmysle §

15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. od doručenia žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody neuplynulo 6 mesiacov. Odporca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 16/02, v ktorom ústavný súd konštatoval, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Navrhovateľ podľa názoru odporcu nepreukázal podanie sťažnosti na prieťahy v konaní a ani rozhodnutie, v ktorom by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktorých existenciu môže konštatovať len ústavný súd, preto nie je preukázaný ani nesprávny úradný postup. Rovnako odporca namietal aj vyčíslenie materiálnej škody s odôvodnením, že požadovať paušálnu sumu je nesprávne a účelové. V konaní je potrebné preukázať skutočnú škodu listinnými dôkazmi. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, poskytovanie finančného zadostučinenia nie je automatické, ale podlieha podrobnému skúmaniu, keďže prieťahy v konaní môže posudzovať len ústavný súd. Ďalej vzniesol námietku premlčania. Navrhol žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

Vzhľadom na vznesenú námietku zaujatosti voči sudcom Okresného súdu Dunajská Streda, Krajský súd v Trnave rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Dunajská Streda sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta, ktorému vec napadla pod sp. zn. 15 C 37/2013 a z ktorého konania bola uznesením pod č.k. 15C/37/2013-105 zo dňa 18.09.2014 vylúčená predmetná vec na samostatné konanie.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi /návrh, vyjadrenie odporcu, stanovisko navrhovateľa k vyjadreniu odporcu, podstatný obsah spisu Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9 Er 131/2003, znaleckým posudkom Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014, ako i ostatným obsahom spisu/. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

Návrh na vykonanie exekúcie bol podaný 08.04.2003 (súdnemu exekútorovi Dr. Ľubomírovi Pekárovi). Dňa 24.04.2003 podal súdny exekútor Dr. Ľubomír Pekár na Okresný súd Dunajská Streda žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému J. Y., na vymoženie istiny 15.470,- Sk s príslušenstvom. (exekučným titulom v danej veci bola notárska zápisnica N 215/2003, NZ 7892/2003 zo dňa 04.02.2003 napísaná pred notárom JUDr. Ľubomírom Vlhom). Poverenie bolo vydané 29.04.2003. Podaním zo dňa 18.11.2010 (súdu doručeným 22.11.2010) požiadal oprávnený o zmenu súdneho exekútora. Okresný súd Dunajská Streda uznesením zo 28.03.2012 č. k. 9 Er 131/2003-18 návrhu na zmenu exekúcie vyhovel. Uvedené uznesenie v tejto časti nadobudlo právoplatnosť 28.03.2013. Následne uznesením pod č.k. 9Er 131/2003-35 zo dňa 18.06.2013 súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Proti uvedenému rozhodnutiu podal odvolanie oprávnený.

Zo znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 vyplýva, že na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy nasledovne:

- žaloby NZP a NP spolu 30,76 eur,
- žaloby ZE spolu 31,68 eur.

Pokiaľ ide o posúdenie návrhu navrhovateľa súd vychádzal z jeho obsahu. Právne posúdenie zistených skutkových okolností a ich podriadenie pod určitú právnu normu je úlohou súdu („iura novit curia“). Na vypracovaní posudku pracovali prof. Ing. Helena Majdúchová, CSc. a tiež doc. Ing. Peter Kardoš, PhD.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone

verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku (§ 16 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa článku 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa článku 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 44 ods. 6 (pôvodne ods. 5) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného do 31.8.2005 ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 44 ods. 7 z.č. 233/1995 Z.z., o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov účinného od 01.09.2005, Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Nakoľko odporca namietal, že návrh bol podaný predčasne, súd sa najprv vysporiadal s touto námietkou. V danej veci nebolo sporné, že žiadosť o predbežné prejednanie nároku bola Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručená 25.5.2012. Medzi podaním žiadosti o predbežné prejednanie nároku a podaním žaloby (27.9.2012) nebola dodržaná zákonná lehota 6 mesiacov. Táto však uplynula počas tohto konania a preto má súd za to, že táto námietka odporcu nie je vzhľadom na uvedené dôvodná.

Bolo nesporné, že nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov zo strany odporcu uspokojený nebol.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosť za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú:

1/ nesprávny úradný postup alebo nezákonné rozhodnutie,

2/ vznik a existencia škody,

3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom (alebo nezákonným rozhodnutím) a škodou.

Nesprávnym úradným postupom môže byť aj oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.6.2010 sp. zn. 5 Cdo 126/2009.

Navrhovateľ sa domáhal náhrady škody za nesprávny úradný postup z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Súd preto zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla.

Navrhovateľ tvrdil, že exekučný súd bol bezdôvodne nečinný viac ako 496 dní. Z predmetného exekučného spisu je zrejmé, že návrh na zmenu exekútora bol súdu doručený 22.11.2010. Dňa 29.03.2011 dal vyšší súdny úradník pokyn zasiať návrh na zmenu exekútora súdnemu exekútorovi s tým, aby sa k nemu v lehote 10 dní vyjadril a pokiaľ si uplatňuje nejaké trovy exekúcie, aby ich špecifikoval. Dňa 08.09.2011 doručil súdny exekútor súdu vyúčtovanie trov konania. Okresný súd Dunajská Streda uznesením č. k. 9Er/131/2003 - 18 zo dňa 28.03.2012 žiadosti oprávneného na zmenu exekútora vyhovel. Súd síce rozhodol po 491 dňoch od doručenia návrhu na zmenu exekútora, bolo však nevyhnutné vyzvať súdneho exekútora na vyjadrenie sa k návrhu na zmenu exekútora a vyčíslenie trov exekúcie. Navyše v exekučnom konaní v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadanej škode nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania.

Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa § 514/2003 Z. z. je nevyhnutné preukázať existenciu škody a jej výšku. Navrhovateľ nepreukázal existenciu škody, ani jej výšku a nároky, ktoré si uplatňuje sú hypotetické. Navrhovateľ vyčíslil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, ktoré mal použiť na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vo výške 70 Eur, na udržanie a správu informačného systému vo výške 40 Eur a na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným exekútorom vo výške 50 Eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde vo výške 15 Eur. Navrhovateľ mal v tomto konaní na preukázanie vzniknutej škody predložiť dôkazy preukazujúce škodu pri tejto individuálnej pohľadávke. Navyše navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém v období pred spornými exekúciami i po nich. Požadované paušálne sumy za spomínané veľmi všeobecne uvedené činnosti nie sú skutočnou škodou. Určenie výšky škody v návrhu nie je dôkaz o vzniknutej škode. Skutočnú škodu je potrebné preukázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo prísť k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody a súd potom nemôže preskúmať predmetný nárok. Súd má za to, že navrhovateľ nepreukázal jednak vznik a ani výšku skutočnej škody. Taktiež nebola preukázaná zákonná podmienka príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a konaním exekučného súdu, pretože nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného

zapríčinil povinný tým, že neplnil svoj dlh a oprávnený musel prikročiť k vymáhaniu formou exekúcie. Ide o náklady, ktoré by bolo možné zahrnúť do náhrady trov exekúcie a došlo by tak k duplicitnému plneniu.

Ako už bolo konštatované, majetková škoda nebola preukázaná a nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej či primeranej lehoty, ale aj od okolnosti, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ nepreukázal, že by povinný subjekt zanikol, že by dochádzalo ku konaniu smerujúcemu k zániku subjektu, pričom zákon i v takom prípade umožňuje uplatnenie si pohľadávky v dedičskom, konkurznom a inom konaní. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného, resp. exekútora s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného, pretože spravidla dôvodom neplnenia dlhu povinného je jeho insolventnosť ešte v čase pred rozhodnutím v základnom konaní a aj dôvodom na samotné uzavretie zmluvy o úvere. Tieto všeobecne známe riziká sú i rizikom každého podnikateľského subjektu. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a fyzických osôb je odlišný, pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť, ako právnická osoba, pričom navrhovateľ poukazuje aj na zánik podnikateľských aktivít a plánov, ale tieto bližšie nekonkretizoval a taktiež navrhovateľ nespresnil, v čom a ako situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu zo strany súdu. Okolnosti každého prípadu sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 663,88 eur za každý rok prietahov je nesprávna úvaha. Ústavný súd vychádza aj z významu sporu pre navrhovateľa aj z toho, či sťažnosť predsedovi súdu viedla k náprave. Pokiaľ navrhovateľ tento prostriedok nevyužil, je neprijateľné, aby sa priznávala náhrada nemajetkovej ujmy podľa vybraných nálezov, keď predseda súdu nemal možnosť zjednať nápravu. Skutočnosť, že vo veci išlo o prietah, nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať. Pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením, čo z uvedenej žaloby nevyplýva, preto navrhovateľ nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy ako ani to, že by sa mala poskytnúť mu náhrada v peniazoch. V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konania, v ktorom malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti navrhovateľa a povedomí, ktoré je okolo navrhovateľa s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. S prihliadnutím na popísanú charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa, považuje súd za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite navrhovateľa a súčasne v takejto situácii platí, že aj v prípade porušenia práva navrhovateľa už samotné konštatovanie porušenia práv musí byť považované za dostačujúce a vylučuje možnosť priznania prípadného nároku navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu. Navrhovateľ teda nepreukázal podmienky vzniku zodpovednosti štátu za nemajetkovú ujmu, súlad postupu navrhovateľa s dobrými mravmi, ako aj nedostatočnosť konštatovania porušenia práva. Podľa súdu sa navrhovateľ snaží predmetným podaním eliminovať po finančnej stránke svoje nesprávne obchodnoprávne rozhodnutia vo svojej podnikateľskej aktivite, ktorá i podľa súdnej praxe nie je v súlade s dobrými mravmi.

Čo sa týka prietahov v konaní otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (prietahy v konaní tvrdil navrhovateľ), je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd Slovenskej republiky na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajský súd, najvyšší súd (porovnaj napr. dôvodová správa

k zákonu č. 412/2012 Z. z.). Rozhodnutie ústavného súdu navrhovateľ nepredložil a na toto sa vo svojom návrhu ani neodvolával.

Takýto výklad vyplýva aj z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7.5.2013 sp. zn. IV. ÚS 471/2012, v zmysle ktorého v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu, pozn.) sa otvára priestor na to, aby sťažovateľka podala v súlade s ustanoveniami zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné sudy (pozn. súdu: jednalo sa najmä o exekúcie z toho istého obdobia ako v danom prípade). Ústavný súd tu teda vyslovil názor, že až po konštatovaní porušenia základných práv čl. 48 ods. 2 ústavy sa otvára možnosť podať predmetnú žalobu.

Navyše, ako aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, nie každý prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (II. US 57/01, I. US 46/01).

Súd nemal za preukázané, že by navrhovateľovi v dôsledku postupu súdu vznikla škoda (a to ani z predloženého znaleckého posudku). Súd má za to, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody a rovnako nepreukázal ani príčinnú súvislosť. V tejto súvislosti súd uvádza, že škoda nemôže byť uplatnená v nejakej paušálnej čiastke, ale musí byť preukázané, že práve pre nesprávny úradný postup došlo ku škode, ktorá musí byť vyčíslená presne a musí byť preukázaná aj príčinná súvislosť. Škodu charakterizuje žalobkyňa len v hypotetickej rovine.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup súdu ani nezákonné rozhodnutie súdu, vznik škody a ani príčinnú súvislosť. Na základe uvedeného súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol (pozn.: predpokladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je preukázanie vzniku zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie /v danom prípade toto preukázané nebolo/ a až po jeho spoľahlivom zistení môže súd na návrh účastníka skúmať splnenie predpokladov aj pre prípadné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch).

Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany odporcu súd uvádza nasledovné. Premlčanie sa podľa ustálenej súdnej praxe skúma len u existujúceho nároku. Preto, keď súd dospel k záveru, že nárok navrhovateľovi nevznikol, vznesenou námietkou premlčania sa taktiež už nezaoberal.

Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou účastníkov konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

V závere dáva súd navrhovateľovi do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv slobôd nepatrí dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Len pre úplnosť súd uvádza, že navrhovateľ vo svojom žalobnom petite žiadal najprv o veci rozhodnúť tzv. medzitýmny rozsudkom (§ 152 ods. 2 O.s.p.). K tomu súd uvádza, že ak súd uzná, že je tu dôvod pre postup podľa § 152 ods. 2 O.s.p., môže vydať medzitýmny rozsudok aj bez návrhu účastníka konania. Ak súd takémuto návrhu účastníka konania na vydanie medzitýmneho rozsudku nevyhovie, nevydáva o tom zvláštne rozhodnutie a s týmto návrhom sa ani nemusí vyporiadať v odôvodnení rozhodnutia o veci samej.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a konštatoval, že odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktorý v konaní úspech nemal. Súd však úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne v tomto konaní nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trnave prostredníctvom Okresného súdu Galanta, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.